

ALT EMPORDÀ

Periòdic Nacionalista
Adherit a la LLIGA REGIONALISTA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CERVANTES, 1, 1.er

FIGUERES

30 de Juny 1917

Any I - N.º 20

Preu: 10 cèntims

Històries extraordinàries d'Edgar A. Poe

OMBRA

PARABOLA

Jassia que jo camino per la vall de l'Ombra
Psalm de DAVID (XXIII).

Vosaltres qui llegiu sou encara entre els vivents: però jo qui escric ja hauré fet de temps el meu camí vers la regió de les ombres. Perquè, en veritat, estranyes coses esdevindran, i secretes coses seran revelades, i moltes centúries passaran, abans que aquestes notes siguin vistes dels homes. I quan les hauran vistes, els uns no creuran, els altres dubtaran, i ben pocs trobaran molta matèria de meditació dins els caràcters aquí gravats amb un stilus de ferre.

L'any havia estat un any de terror, i de sentiments més intensos que la terror pels quals no hi ha cap nom damunt la terra. Perquè molts prodigis i senyals havien tingut lloc, i arreu per mar i terra, les negres ales de la Pesta s'eren esteses amplament. Aquells, noresmenys, qui eren doctes en els astres, no ignoraven que els cels tenien un aspecte de malaurança; i per mi, el grec Oinos, entre altres, era evident que ara tocàvem al retorn d'aquest set-cents-noranta-quart any quan, a l'entrada de Aries, el planeta Jupiter fa la seva conjunció amb el roig anell del terrible Saturn. L'esperit particular dels cels, si jo no erre de gaire, es manifestava no solament damunt la esfera física de la terra, sinó també dins les ànimes, les imaginacions i les meditacions de l'humanitat.

Una nit èrem set dins les sales de un noble palau, a una ombriva ciutat anomenada Ptolemais, asseguts entorn d'alguns flascs del purpuri vi de Chios. I a dins la nostra cambra no hi havia entrada salvant per una enlairada porta de bronze: i la porta havia estat frisonada per l'artífec Corinnos, i era d'un rar treball, i es tancava per dins. Negres draperies, igualment, tancaven part de fora de la melancòlica cambra la vista de la lluna, i de les llòbregues estrelles i dels carrers despoblats—però el presentiment i la memòria del mal, no ens foren aixís esclosos. Hi havia coses a l'entorn i a vora nostre de les quals jo no en puc donar distintament compte—coses materials i espirituals,—una pesantor dins l'atmosfera—una sensació d'ofec—una angouxa—i, per sobre tot, aqueixa terrible determinació de l'existència que la gent herviosa experimenta quan els sentits són agudament vius i desperts, i les facultats de l'esperit jeuen mestrestant adormides. Un pes mortal ens oprimia. S'estenia so-

bre els nostres membres,—sobre el parament de la sala—sobre els vasos dels quals beviem; i totes les coses n'eren afeixugades i aclaparades—totes les coses salvant només les flames de les set llànties de ferre qui il·luminaven la nostra orgia. Enfilant-se en altes, minces línies de llum, elles romanien així cremant totes pàl·lides i immòbils; i dins el mirall que la llugor d'elles formava damunt la taula rodona d'èbenus a la qual sèiem, cadasci de nosaltres allí aplegats contemplava l'esblaimament del seu propi rostre i el llustre inquiet dels ulls moixos dels seus companys. No obstant rèiem i érem alegres a la nostra faisó,—una faisó histèrica i cantàvem les cançons de Anacreó—qui són de follia; i beviem copiosament—jassia que el vi purpuri ens retregués la porpra de la sang. Perquè hi havia encara un altre estadant dins la cambra en la persona del jove Zoilus. Mort i tot estirat i amortallat ell jeia, el geni i el dimoni de la escena. Ai! ell no tenia part del nostre alegratge, salvant que el seu rostre, retorçat per la plaga, i els seus ulls, dins els quals la mort no havia sinó mig extingit el foc de la pesta, semblaven pendre tant d'interès en la nostra joia com els morts poden per ventura pendre'n en la joia dels qui van a morir. Però encara que jo, Oinos, sentís que els ulls del trespasat eren fets sobre meu, jo m'esforçava per no comprendre l'amargura de la llur expressió, i guaitant obstinadament dins les pregoneses del mirall d'èbenus, jo cantava amb una veu alta i sonora les cançons del fill de Teios. Però gradualment les meves cançons cessaren i els llurs ecos, rodolant al lluny per entre les negres draperies de la cambra, esdevingueren febles, indistingibles i s'esvaïren.

I veieu! del fons d'aqueixes negres draperies on anaven a morir les notes del cant, se'n aixecava una ombra ubaga, indefinida—una ombra tal com la lluna, quan és baixa al cel, pot fisonar de la figura d'un home: però no era l'ombra d'un home ni d'un Deu ni de cap cosa familiar. I tremolejant un instant entre les draperies de la sala, ella restà a la fi visible damunt la faç de la porta de bronze. Però l'ombra era vaga, i sense forma, i indefinida, i no era l'ombra de un home, ni d'un Deu—ni d'un Deu de la Grècia, ni d'un Deu de Caldea ni d'un

d'Egipte. I l'ombra reposava damunt la porta de bronze, i sota l'arc de la cornisa, i no es movia ni parlava un mot, mes ella s'hi fixava més i més i hi romangué. I la porta damunt la qual l'ombra reposava estava, si jo record dretament, contra els peus del jove Zoilus amortallat. Però nosaltres, els set plegats allí, havent vist l'ombra com eixia d'entre mig les draperies, no gosàvem esguardar-la fit; però acotàvem els ulls, i guaitàvem incessantment dins les prègoneses del mirall d'èbenus. I a la fi jo, Oinos, parlant alguns mots a baixa veu, demaní a l'ombra la seva morada i el seu nom. I l'ombra respongué: «Jo soc *ombra*, i la meva morada és al costat de les Catacumbes de Ptolemais, i vora aquelles ombrívols planes de l'infern qui toquen amb el sutze canal de Caró.» I aleshores els set saltàrem d'horror sobre els nostres seients, i ens estàvem drets i tremolant, esgarriats, esfereïts: perquè el timbre de la veu de l'ombra no era el timbre d'un sol ésser, sinó d'una multitud d'éssers; i variant les seves cadències de síl·laba en síl·laba, ella queia confusament dins les nostres orelles amb els accents coneguts i familiars de molts milers d'amics desapareguts.

Trad. C. R. B.

El trontoll que actualment sotsmon el sistema i règim a Espanya constituït, i l'inquietut en ella regnant, no ens és gens favorable per a dir els comentaris que la cruesa de la realitat ens suggeriria.

Per tal de defugir-ne tot temor, una novetat és iniciada avui en l'article de fons en «Alt Empordà». Potser, potser l'angoixa dels esdeveniments i la que s'escapa de les visions mlaltices de Poe irrevolent, serien ben enllaçades.

I qui sab si avui caldria, també proclamar: Poe, el gran disolvent.

En Cambó i les Corts

Dies passats se trobava a Madrid el senyor Cambó, durant els quals va celebrar diverses conferències amb varies personalitats, entre elles el ministre de la Governació i el president del Congrés, per a exposar-los la conveniència d'obrir el Parlament i tractar en ell les importants qüestions que avui influeixen directa i eficaçment en la vida de l'Estat.

Creu el senyor Cambó que s'han d'enrobar els poders públics amb una actuació clara de les Corts, per a que refrendin o rectifiquin orientacions i procediments o marquin solu-

cions parlamentàries que donin al país una tranquil·litat i més seguretats de què avui no frueix.

En aquest sentit va parlar el senyor Cambó amb el ministre de la Governació. Per a que no al·legui ignorància el Govern i sàpiga a què atendre's respecte a la fermaça amb què en els regionalistes està arrelada la conveniència d'una actual labor parlamentària, el senyor Cambó ha anunciat que si no s'obren les Corts, els diputats regionalistes convocaran a una Assemblea no sols a tots els diputats i senadors catalans, sinó tots els espanyols que hi vulguin concórrer. Encara que no ho ha dit al Govern, sab que hi ha diputats de fora de Catalunya que atendrien el requeriment i acudirien a Barcelona.

NOTES POLÍTQUES

NO ÉS SOLUCIÓ

A les ànsies de renovació que s'han manifestat aquests darrers temps sotsmovent fins les arrels del sistema polític imperant a Espanya, han succeït, més de poc, fets importantíssims que, trobant als governs desorientats, han estat jutjats amb criteri contrari pels ministres responsables, adquirint tal caràcter de gravetat per les repercussions en els diferents sectors de l'opinió espanyola, que han obligat al govern d'En Dato a suspendre les garanties constitucionals a tot Espanya, quan fa poc més de dos mesos que pel d'En García Prieto havien estat aixecades. Aquesta anormalitat en el desenrotllament de les llibertats reconegudes en la llei fonamental de l'Estat, ens mostra palesament el malestar de l'opinió que exigeix amb tanta freqüència mides que, com acabem de dir, no són pas la senyal del normal funcionament de la col·lectivitat que les soporta.

La preocupació constant per part dels partits turnants de mantenir a desgrat del país la vella política quan la renovació de totes les valors és un fet acomplit en tots els ordres, porta a l'estat de desassossec que carecteritza els darrers anys de la política espanyola. I és infantil creure que amb una temporada d'emudiment forçós es puguin resoldre els problemes que fan visible el malestar. Aquest és pregon, i reclama procediments més en consonància amb l'intensitat del mal, llevat de que es prefereixi que sigui aquest qui porti la solució.

LA CRISI DEL PARTIT LLIBERAL

Mai, que diguéssim, ha donat mostres el partit lliberal d'ésser capaç d'aparentar un partit disciplinat, si n'exceptuem els moments d'obrir un canvi de govern en què tots plegats sacrifiquen les rancúnies